

4

Sagutang Papel sa GMRC

Kuwartar 3

Aralin

5

Sagutang Papel sa GMRC 4
Kuwarter 3: Aralin 5 (Linggo 7)
TP 2024-2025

Ang materyal na ito ay inilaan lamang para sa paggamit ng mga guro na kalahok sa implementasyon ng MATATAG K to 10 Curriculum sa taong panuruang 2024-2025. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Ethel Ronquillo-Burgos (Silliman University)

Tagasuri

- Liza T. Bacierra (Leyte Normal University)

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMMER National Research Centre

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 1: #BALIK-TANAW (5 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang mga sanhi o mga bagay na nag-uudyok sa pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran at nauunawaan ang kahalagahan ng pagpapanatili nito.

III. Mga Kailangang Materyales: panulat

IV. Panuto: Basahin ang mga pangungusap at kumpletuhin ang mga ito:

1. Ang mga sanhi o mga bagay na nag-uudyok sa akin at ng aking pamilya sa pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran _____

2. Mahalaga ang pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran _____

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 2: SURI-LARAWAN (5 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang mga iba't-ibang pamamaraan ng pangangasiwa ng basura o *waste management*.

III. Mga Kailangang Materyales: panulat

IV. Panuto: Suriin ang mga larawan. Ibigay ang iyong opinyon at pagpapaliwanag sa mga detalye at mensahe ng larawan sa loob ng 2-3 pangungusap.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

- I. Gawain Bilang 3: KWL Tsart** (5 minuto)
- II. Layunin:** Natutukoy ang mga impormasyon na kinakailangan pang alamin upang maging handa sa panibagong aralin.
- III. Mga Kailangang Materyales:** panulat
- IV. Panuto:** Magbigay ng iyong sariling kaalaman batay sa paksang/temang “Pangangasiwa ng Basura o *Waste Management*.” Punan o sagutan lamang ang una at ikalawang hanay ng dayagram.

[illegible]

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 4: #TALAKARANASAN (5 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang iba't ibang gawaing pangkalinisan sa tahanan at paaralan kasama ang kapuwa bata sa karanasan.

III. Mga Kailangang Materyales: panulat

IV. Panuto: Magbigay ng tatlong aktibidad na nararanasan mong gawin kasama ang inyong pamilya at mga kamag-aral para mapanatili ang kalinisan ng sumusunod:

Tahanan:

1. _____
2. _____
3. _____

Paaralan:

1. _____
2. _____
3. _____

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Mahalaga ba na katulong ang bawat kasapi ng pamilya at paaralan sa pagpapanatili ng kalinisan? Bakit?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 5: #TALASAPAN (10 minuto)

II. Layunin: Nalilinigang ang mapanuring pag-iisip upang suriin ang iba't ibang pamamaraan ng pagpapanatili ng kalinisan sa pamamagitan ng pagtalakay ng mga mahahalagang konsepto ng aralin o paksa.

III. Mga Kailangang Materyales: kopya ng kuwento, panulat

IV. Panuto: Basahin ang kuwento. Batay sa kuwento, bumuo ng sariling kahulugan sa mga ibinigay na mga salita sa unang hanay. Sa ikalawang hanay, sagutin ang mga tanong na nakapaloob dito.

Maikling Kuwento: Baha Dulot Sa Basura

Isinulat ni: Blaine Mia Igcasama

Si Henry ay walang awa sa paligid. Hindi niya iniisip na masama ang kaniyang ginagawa. Tapon doon, tapon dito. Iyan ang lagi niyang ginagawa araw-araw. Kahit na pinapagalitan siya ng kaniyang ina ay hindi pa rin siya sumusunod dito na huwag magkalat. Palibhasa'y may katulong silang laging inuutusang maglinis ng kalat sa loob at sa labas ng kanilang pamamahay. Dumating ang panahong kailangang umuwi ang kanilang kasambahay sa probinsiya at walang ibang katulong ang pumalit dito. Kaya obligado si Henry na gawin ang mga utos sa kanilang pamamahay sa loob o sa labas man. Isang umaga ipinatapon nang kaniyang ina ang sako-sakong basura sa may eskinita kung saan doon kinukuha ng mga basurero ang mga basura. Ngunit dahil sa pagiging tamad ni Henry, itinaapon niya ito sa likod ng kanilang bahay kung saan may ilog doon. Hindi alam ng ina ni Henry ang kaniyang ginawa kaya hindi siya napagalitan nito. Isang gabi, habang si Henry ay mahimbing na natutulog, napakalakas na ulan ang humagupit sa kanilang bayan hanggang sa bumaha. Pumasok sa loob ng kanilang bahay ang tubig at ang iba't ibang klase ng mga basura. Nagulantang ang ina ni Henry sa nangyari, siya ay nalito kung bakit may mga basurang nagkalat sa loob ng kanilang bahay kung ipinatapon niya ito. Kaya pinuntahan niya ang kaniyang anak at tinanong kung saan nito itinaapon ang sako-sakong basura. Sinabi ni Henry ang katotohanan na sa ilog niya itinaapon ang mga basura. Kaya nagalit ang kaniyang ina at sinabihan itong linisin ang basura mag isa. Napagtanto ni Henry na mali ang kaniyang ginawa kaya sinabi niya sa sarili na hinding-hindi na niya iyon gagawin at magiging responsable na siya.

TALA: Salita't Kahulugan	USAPAN: Talakayan
Halimbawa: Kapaligiran – ay tumutukoy sa lahat ng natural na bahagi ng mundo na nasa paligid ng isang tao, hayop, halaman, o bagay.	Ano ang dapat gawin natin sa ating kapaligiran? Ang simpleng hakbang ng tamang pagtapon ng mga basura ay maaaring makatulong upang mapanatili at

	mapabuti ang kalagayan ng ating kapaligiran.
Basura – _____ _____ _____ _____	Ano ang tamang pagtapon ng basura? _____ _____ _____
Baha – _____ _____ _____ _____	Ano sa palagay mo ang mga dahilan ng pagbaha? _____ _____ _____ _____
Responsable – _____ _____ _____ _____	Bakit kinakailangang maging responsable tayo sa pagtapon ng ating mga basura? _____ _____ _____ _____
Kalinisan – _____ _____ _____ _____	Gaano ka importante sa iyo ang kalinisan ng ating kapaligiran? _____ _____ _____

#SURINAWA: Sagutin ang sumusunod na mga tanong:

1. Bakit mahalagang malaman natin ang iba't ibang pamamaraan ng pagpapanatili ng kalinisan ng ating kapaligiran?

2. Magbigay ng isang kongkretong gawain na maiaambag mo sa pagpapanatili ng kalinisan ng ating kapaligiran. Paano mo ito gagawin?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 6: #ISLOGAN (30 minuto)

II. Layunin: Nailalapat ang mga hamon na maaaring harapin sa proseso ng pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran.

III. Mga Kailangang Materyales: panulat, kagamitang pang-sining, cartolina o *cardboard*

IV. Panuto: Ang islogan ay isang maikli at madalas na *catchy* na pahayag o pangungusap na naglalaman ng mensahe o layunin. Gumawa ng islogan na naaayon sa temang hamon na maaaring harapin sa proseso ng pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran.

Rubriks:

Batayan	Napakahusay	Maayos	Nangangailangan ng Tulong	Puntos
	8-10	5-7	1-4	
Kaayusan ng Islogan	Mahusay ang ginawang pagkakaayos ng nilalaman, guhit ng larawan, at disenyo. Nagbibigay ng magandang impresyon at kaakit-akit sa paningin.	Katamtaman ang ganda ng ayos at disenyo ng binuong islogan.	Hindi maayos ang pangkalahatang dating ng islogan.	
Mensahe ng Islogan	Makahulugan ang bawat mensahe. May kaugnayan sa paksang tinalakay.	Maganda ang islogan wala itong kirot sa puso.	Walang kaugnayan ang islogan sa paksang tinalakay.	
Gamit ng Wika	Lohikal at magkakaugnay ang mga salitang ginamit sa pagbuo ng islogan.	Hindi gaanong lohikal at magkakaugnay ang mga salitang ginamit sa pagbuo ng islogan.	Hindi lohikal at magkakaugnay ang mga ginamit na salita sa pagbuo ng islogan.	

Kasini- ngan at Pagkama- likhain	Masining at nakamamangha ang islogan.	Maganda ang islogan.	Nangangailanga n ng pagbabago ang islogan.	
Kabuoan				

#SURINAWA: Sagutin ang sumusunod na mga tanong:

1. Bakit kinakailangan na malaman natin ang mga hamon na maaaring harapin sa proseso ng pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran?

2. Sa palagay mo, ano ang pinakamalaking hamon para makatulong sa pagpapanatili ng kalinisan ng ating kapaligiran?

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 7: #ANG TANONG, ANG SAGOT (10 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang mga pamamaraan at gawain para mapanatili ang kalinisan ng kapaligiran upang makaiwas sa sakit.

III. Mga Kailangang Materyales: mga larawan ng nasirang likas na yaman o kalikasan, panulat

IV. Panuto: Sa pamamagitan ng mga larawang ito, bumuo ng isang tanong at isang sagot batay sa paksang “Pamamaraan Para Mapanatili Ang Kalinisan Ng Kapaligiran Upang Makaiwas Sa Sakit”.

1. Ang tanong: _____

2. Ang sagot: _____

1. Ang tanong: _____

2. Ang sagot: _____

V. Sintesis/Pinagyangamang Pagsasanay/Pinalawak

Ano ang pinakamahalagang pamamaraan para mapanatili ang kalinisan ng kapaligiran na iyong natutuhan mula sa araling ito? Ipaliwanag ang iyong sagot.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 8: #SULATRILI (5 minuto)

II. Layunin: Natutukoy ang tiyak na paraan o hakbang upang baguhin ang mali at isakatuparan ang tama.

III. Mga Kailangang Materyales: panulat

IV. Panuto: Gumawa ng liham para sa sarili na naglalaman ng sariling pagninilay sa mga nagawang mali sa pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran at pangako na gagawin ang nararapat at tama.

The image shows a spiral-bound notebook with a silver metal spiral binding on the left side. The notebook is open to a blank page with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. The notebook has a dark cover, and the pages appear to be white or light-colored.

SAGUTANG PAPEL NG PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	3
Bilang ng Aralin:	5	Petsa:	
Pamagat ng Aralin/ Paksa:	Pagpapanatili ng Kalinisan sa Kapaligiran Katuwang ang Kapuwa upang Makaiwas sa mga Sakit		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain Bilang 9: Pagtataya (30 minuto)

II. Layunin: Nailalapat ang mga bagong kaalaman na natutuhan sa paksang ito.

III. Mga Kailangang Materyales: panulat

IV. Panuto: Tama o Mali: Bilugan ang "T" kung Tama at "M" kung Mali. (1 punto bawat tanong).

1. [T/M] Sa pamamahala ng basura tulad ng *recycling*, kailangan ang sapat na pondo para sa mga proyektong pangangalaga sa kapaligiran.
2. [T/M] Ang paggamit ng teknolohiya o *social media* ay hindi epektibo sa pamamahagi ng impormasyon tungkol sa pangangalaga sa kapaligiran.
3. [T/M] Kinakailangan nating sundin ang mga patakaran ng pamahalaan at komunidad sa pangangalaga ng kapaligiran.
4. [T/M] Ang epekto ng *climate change* tulad ng pagtaas ng temperatura at pag-ulan ay maaaring magdulot ng mas malupit na pagsubok sa pagpapanatili ng kalinisan ng kapaligiran.
5. [T/M] Ang pagtanggì sa mga plastik na *straw* at *disposable* na kubyertos kapag lumalabas at ang pagdala ng sarili mong lalagyan para sa natirang pagkain ay ilan sa mga paraan na maaari nating simulan ngayon.